

**ДО
АКРЕДИТАЦИОННИЯ
СЪВЕТ НА НАОА**

ДОКЛАД

**НА
ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ
ОТ ИЗВЪРШЕНОТО ОЦЕНЯВАНЕ ПО ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОГРАМНА
АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА**

„РЕВМАТОЛОГИЯ”

**ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 7.1. МЕДИЦИНА
ОТ ОБЛАСТ НА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ 7. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ
В МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ - СОФИЯ**

Уважаема г-жо Председател на Акредитационния съвет на НАОА,

Постоянната комисия по здравеопазване и спорт предоставя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедурата за програмна акредитация на докторска програма „Ревматология“ от професионално направление 7.1. Медицина в Медицинския университет – София.

Докладът е разработен съгласно чл. 78 от ЗВО и приетите от Акредитационния съвет на НАОА (20.10.2016 г.) критерии за програмна акредитация на докторски програми в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование (ESG)- част 1 /1-10/ и по смисъла на чл.78, ал. 3 от ЗВО.

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 5/, ПРИЕТИ ОТ АС НА НАОА НА 20.10.2016 г.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

V. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по ред	Решения	Номер и дата на протокол/дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от Акредитационния съвет (АС)	Протокол №8/18.03.2021 г.
2.	Утвърждаване на състав на Експертната група (ЕГ) от АС: Доц. д-р Павлина Цветкова Николова , дм – ръководител на ЕГ Проф. д-р Стоянка Георгиева Владева , дм – член на ЕГ Д-р Елена Димитрова Борисова – член на ЕГ Наблюдаващ процедурата член на ПКЗС: проф. д-р Снежанка Тишева, дмн	Протокол №22/06.10.2022 г.
3.	Извършено посещение на ЕГ във Висшето училище (ВУ)	21.11.2022 г.
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от Постоянната комисия (ПК)	Протокол №43/20.12.2022 г.
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол №43/20.12.2022 г.
6.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА /относно становището на оценяваната институция/ ПК предоставя доклада на АС	

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

Медицинският университет – София има предходна програмна акредитация от НАОА на докторска програма „Ревматология“ през 2014 г. с обща оценка 9.78, без препоръки, за срок от 6 години. Тогава първично структурно звено е било Катедрата по вътрешни болести към МФ при МУ-София с клинична база – Клиниката по ревматология на УМБАЛ „Свети Иван Рилски“ ЕАД.

Катедрата по ревматология към МФ на МУ – София е създадена през 2020 г. и за **първи път кандидатства за обучаващо звено по докторска програма „Ревматология“** със същата клинична база – Клиниката по ревматология на УМБАЛ „Свети Иван Рилски“ ЕАД, София.

Броят обучавани докторанти в Клиниката по ревматология – МУ-София през последните 5 г. – 5.

Броят завършили докторанти, обучавани в Клиниката по ревматология, през последните 5 г. – 3 (от които 1 редовна докторантура). Дял на редовните докторанти спрямо общия брой докторанти, обучавани в Клиниката по ревматология за периода 2018-2022 г. - 3 от 5 (60 %).

Броят редовни докторанти, обучавани в Клиниката по ревматология, продължили академичната си кариера след успешна защита – 1 (100 %). За периода 2018-2022 г. в Клиниката по ревматология е разработена и защитена и една дисертация за придобиване на научната степен «доктор на медицинските науки».

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ/ ESG/- ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 2 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 5)¹

Въз основа на изводите на Експертната група в доклада се оценява изпълнението/ неизпълнението на всички критерии за програмна акредитация на докторски програми в съответствие на стандартите и насоките за осигуряване качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG) – част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 78, ал. 2 от ЗВО, както следва:

Стандарт 1. Политика за осигуряване на качеството

Критерий 1.1. Висшето училище или научната организация имат публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване на качеството на обучението на докторската програма.

1.1.1. В Медицинския университет – София съществува цялостна концепция за качеството на обучение и процеса на неговата реализация. Управлението на качеството на обучението в МУ-София се осъществява чрез структура, подчиняваща дейността си на Националните нормативни документи, Вътрешни правилници и наредби, Решения на Общото събрание (ОС), Академичния съвет (АС) и заповеди на Ректора. Всички структури се подлагат на периодично обсъждане чрез системата за управление на качеството, включваща като свой елемент публичното оповестяване на резултатите и на показателите за ефективност.

Освен в мисията на Университета, въпросите за качеството на обучението са анализирани и в официален документ - Система за оценяване и поддържане на качеството на обучение и на академичния състав (СОПКО).

В МУ-София е създадена и функционира успешно Общоуниверситетска комисия за управление и оценка на качеството на учебния процес (ОУКУОКУП), както и Комисии по качеството в основните структурни звена на Университета.

Вътрешният контрол на качеството на обучение в МУ-София се осъществява по йерархичен ред. Стремещт е научната тематика за докторантурите да се базира на най-новите постижения в областта на науката. Удовлетвореността на докторантите от качеството на провеждания учебен процес и прилаганите изпитни практики се отчита чрез анкетни проучвания и срещи с тях.

Целта е организацията на обучението по докторските програми в МУ-София е да се осъществява в съответствие с всички действащи закони и нормативни актове в Република България, регулиращи сферата на висшето образование. Вътрешните правилници и правила се създават и актуализират в съответствие с тази нормативна база и отразяват мисията, целите и задачите на МУ - София при обучението по докторски програми.

Обучително звено, извършващо обучение по докторската програма по Ревматология ще е **Катедрата по ревматология**, с клинична база – Клиниката по ревматология при УМБАЛ „Свети Иван Рилски“ ЕАД - София.

В **Клиниката по ревматология** работят 22 лекари, 21 от които са с призната медицинска специалност по ревматология, шест от лекарите са хабилитирани, пет са главни асистенти и един асистент. Академичният състав на **Катедра по ревматология** е представен от 12 преподаватели (6 хабилитирани и 6 нехабилитирани) – всички са с образователна и научна степен „доктор“, а двама са с научна степен „доктор на науките“. В подготовката на докторантите се включват и други структурни звена на МУ-София (лаборатории, библиотека и

---

¹ Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

др.). Целта е докторантите да получат съвременни и задълбочени познания, даващи им възможност да работят успешно в специализирани клиники и отделения и да осъществяват академична дейност.

1.1.2. В МУ-София е създадена и функционира успешно система за управление на качеството на три нива: Общонаучна комисия за управление и оценка на качеството на учебния процес (ОУКУОКУП); Комисии по качеството във Факултетите, състава на които е определен със Заповед на Ректора. На ниво катедра функционира катедрен отговорник по качеството.

Комисията по качеството планира и осъществява вътрешни одити за оценка на качеството и функциониране на съответните програми за обучение. Инициаторите при разработването и редактирането на учебната документация по докторските програми са обучаващите хабилитирани специалисти от катедрите и научните ръководители. Мненията на обучаемите при подготовката на учебната документация също са определящи. В изпълнение на Правилника за подготовка и провеждане на учебната година на МУ-София в края на всеки семестър на катедрени съвети се приемат отчетите за извършената преподавателска дейност.

В годишните отчетни документи на МУ-София и структурните му звена има раздел за качеството на обучението през отчетния период. Резултатите се оповестяват в сайта на МУ-София и на съответните структурни звена.

1.1.3. Ежегодно учебните програми се актуализират и изцяло покриват изискванията за съответната специалност. Резултатите от научноизследователската дейност се представят на научни форуми, в които участват докторантите и студентите. Резултатите от дисертационните трудове се публикуват в български и чужди издания. Периодичните издания на МУ-София и научно-медицинските дружества позволяват на изследователите да оповестят своите научни достижения (списание Ревматология, Съвременна медицина, Acta Medica Bulgarica и др.).

1.1.4. В МУ-София действа Етичен кодекс на академичния състав и служителите, който е достъпен на сайта на университета, приет на АС от 23.10.2007 г., и периодично се актуализира.

В Приложение 2 на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в МУ-София, относно изискванията към дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен "доктор" се акцентира върху достоверността, отричане на плагиатството, както и върху библиографската справка. Рецензиите, становищата и автореферата на дисертациите се публикуват на интернет страницата на МУ-София в едномесечен срок преди датата на публичната защита.

Практически всички научни публикации, автореферати и дисертационни трудове на докторантите в МУ-София са достъпни в интернет пространството или пълнотекстово в репозиториума на Централната медицинска библиотека.

Всички процедурни правила в хода на подготовката на докторантите и процедурите при придобиване на ОНС "Доктор" се спазват стриктно и не са установени процедурни нарушения, съгласно предпоставените правила от съответните нормативни документи.

Не са документирани процедури за проява на дискриминация и за санкциониране на изпитни измами и плагиатство в Катедрата по ревматология. Всички докторанти са равнопоставени и се ползват с едни и същи права и задължения, съгласно чл. 4. на ЗВО.

Констатации за изпълнение на критерий 1:

Целта на подготовката за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“ по „Ревматология“ в Медицински университет – София е в съответствие с мисията, целите и задачите на Университета. Обучението се базира на официално утвърдени стандарти, записани и разработени в програми и правилници и е съобразено с действащото законодателство. Докторската програма ще бъде организирана и

реализирана в Катедрата по ревматология на Медицинския факултет при МУ-София с клинична база - Клиниката по ревматология на УМБАЛ „Св. Иван Рилски“ ЕАД, София.

Цялостната дейност за обучение по докторската програма се подчинява на системата за качество в Медицинския университет – София, без да се пренебрегва нейната специфика. Докторската програма по „Ревматология“ се включва в научната, учебната и информационна дейност на Медицинския университет – София.

В Медицинския университет – София са изработени и се изпълняват правила за осигуряване на академично единство, академични свободи и нетърпимост към дискриминация, съответстващи на ЗВО. Те се гарантират от Правилник за устройството и дейността на Медицински университет – София.

Стандарт 2. Разработване и одобряване на програмите

2.1. Висшето училище или научната организация изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени, представители на промишлеността и други заинтересовани страни

МУ - София изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми. Учебната документация се съобразява с нейната специфика и следва своите задължителни академични стандарти. При разработване и обновяване на докторските програми се спазват всички изисквания, заложен в Правилника на МУ-София и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в МУ-София.

2.1.1. Целта е докторската програма по „Ревматология“ към Медицински университет – София е да съответства на съвременните постижения и тенденции в развитието на тази специалност, като постоянно се следят новостите в публикуваната специализирана литература от български и чужди автори, както и образователни електронни източници. Всяка докторска програма се одобрява от Катедрен и Факултетен съвет. Докторантите се включват в учебната и научноизследователската работа на Клиниката по ревматология и придобиват достатъчно знания и умения за работа с научно-методичен инструментариум и пациенти.

Отчитайки кадровите възможности на обучаващото звено и спецификата на докторската програма, учебната документация за обучението по специалност „Ревматология“ се предвижда да бъде в редовна или задочна форма на обучение, и обучение на самостоятелна подготовка.

2.1.2. Цялата документация (учебни планове и учебни програми) периодично се анализира и се обновява, като се вземе предвид мнението на обучаваните докторанти и потребителите на образователния продукт. Промените в учебната документация се базират на спазване на регламентирани процедури, създаващи възможност за непрекъсната актуализация на учебните планове, програми и квалификационни характеристики. Всяка промяна в учебен план или въвеждането на нов учебен план се прави по предложение на Катедрения съвет, обсъжда се и се одобрява на Факултетен и Академичен съвет.

2.1.3. В обучаващото звено – Катедрата по ревматология, ще се извършва обучение по програмата с ясно поставени цели и задачи, гарантиращи правилен избор на млади, надеждни и мотивирани учени с перспективи за бъдещото им развитие в професионалното направление. Клиниката по ревматология при УМБАЛ «Свети Иван Рилски» ЕАД, София, като база за реализиране на програмата има богат опит в обучението на докторанти по ревматология, тъй като до създаването на Катедрата по ревматология (2020 г.) тя е била клинична база по докторската програма по Ревматология и на Катедрата по вътрешни болести.

Личните досиета на докторантите в МУ-София съдържат всички материали и документи, свързани с зачисляването, подготовката и разработването на дисертационния труд на съответния докторант. Индивидуалните учебни програми, които са много гъвкави и динамични, стремящи се да осигурят най-доброто обучение на докторанта.

2.1.4. Разработваните в МУ – София докторски програми са съобразени и с нуждите на потенциалните работодатели в лицето на МУ-София, Университетските болници в страната и други здравни заведения и институции. Ежегодно ръководителите на научни звена заявяват искане за обучение по съответните докторски програми за нуждите на тяхната структура, които се обсъждат и одобряват от Академичния съвет. Защитилите ОНС „Доктор“ се реализират успешно в институциите, които са поискали обучение по съответната докторска програма.

2.1.5. Докторската програма по „ревматология“ е съвместима с програми на ВУ със същата специалност на обучение в България, ЕУ или извън ЕУ, което позволява мобилност на докторантите. За периода 2018-2022 г. мобилност е реализирал 1 докторант по ревматология, обучаван в Клиниката по ревматология (SLEuro в Policlinic of Rheumatology & Hiller Research Unit, Heinrich Heine-University Düsseldorf, Германия – 2021 година).

2.1.6. Приемът и обучението на докторантите е в съответствие със законовите изисквания и съответните правилници за приложение.

Всяка научна тема, независимо от вида на докторантурата (редовна, задочна, самостоятелна разработка) се приема и утвърждава от съответните научни звена (Катедрените съвети). Докторантите активно участват при обсъждането и определянето на темата на дисертационния труд, методиката на научните си разработки и заедно с научните си ръководители ги конкретизират. Индивидуалният учебен план съдържа темата на дисертационния труд; разпределението на всички дейности по години; изпитите и сроковете за полагането им; посещението на определен цикъл от лекции и упражнения; участието в курсове, семинари, конференции и други публични изяви; етапите и сроковете за подготовка и довършване на дисертационния труд.

За научни ръководители се назначават хабилитирани лица от академичния състав от съответната специалност. Текущата дейност на докторанта се контролира от научния ръководител и периодично се обсъжда в Катедрения съвет.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1:

Докторската програма по „Ревматология“ е разработена в съответствие със съвременните постижения на науката, с ясно дефинирани цели, задачи, методология, очаквани резултати, които са сравними с подобни докторски програми у нас и в Европа. Разработени са стандарти и е създадена организация за непрекъснатото им мониториране: учебна документация, изработване и оценяване на програмите, етап на работа, контрол на достоверността и автентичността на разработките, позволяващи своевременна защита, професионална мобилност и успешна реализация на пазара на труда.

Стандарт 3. Обучение, преподаване и оценяване, ориентирани към студентите.

Критерий 3.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд.

3.1.1. В Медицински университет – София е осигурен достъп до най-големите световни и европейски научноизследователски бази данни. Осигурен е достъп до всички учебници, учебни помагала и друг вид научни трудове на академичния състав на Катедрата по

ревматология. Отдел „Наука и акредитация” организира докторантско училище, което предлага методика за структуриране на дисертационния труд, подкрепена със съответната статистическа обработка на информацията, която се извършва с една от най-модерните статистически програми SPSSv. Докторантското училище завършва с изпитен тест и оценка като изпит от докторантския минимум.

Чрез участието си в докторантското училище към МУ-София, докторантите придобиват допълнителни практически умения за изготвяне на литературна справка, планиране и провеждане на научни разработки, оформяне на научни публикации и дисертационен труд, ползване на компютърни програми и интернет-базирани средства. Осигурен е достъп чрез библиотеката на Университета до най-големите световни и европейски научноизследователски бази данни.

3.1.2. Подготовката и обучението на всеки докторант се осъществява по **Индивидуален учебен план**, изготвен от неговия научен ръководител, обсъден и приет на Катедрен съвет и утвърден от Факултетен съвет. Той определя насоката на докторантурата и съдържа: темата на дисертационния труд; разпределение на всички дейности по години; етапите и сроковете за подготовка на дисертационния труд; дизайнът и обезпечеността на научното изследване; колоквиумите и сроковете за полагането им; посещението и участие в лекции, курсове, обучения и научни форуми.

За обучението на докторантите по научната специалност „ревматология”, съобразно съвременните научни постижения са осигурени условия на институционално и на катедрено ниво. Научният капацитет, както на хабилитирания, така и на нехабилитирания академичен състав на катедрата, е гаранция за качеството на обучението в докторската програма.

3.1.3. Индивидуалният план на дисертанта се разработва съвместно с Научния ръководител, разглежда се и се обсъжда на заседание на Катедрен съвет, и се утвърждава от Факултетния съвет. Всяка завършена година от подготовката на докторанта трябва да завърши с годишен отчет за изпълнението на индивидуалния план. На Катедрен съвет докторантът представя етапен отчет за дейността, която е извършил през изминалия период. Отчетът се приема на Катедрен съвет и се утвърждава от Факултетния съвет. Резултатите и оценката за работата на докторантите се съхранява в личното дело на всеки докторант в Център за обучение на докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени. Резултатите от научноизследователската си дейност, извършена по научноизследователски проекти, докторантите представят и в етапния и в краен отчет на проекта.

3.1.4. В МУ-София са налице възможности за публично оповестяване на методите за оценяване и постиженията на докторантите. Само докторанти, изпълнили планираните дейности по Индивидуалния учебен план се отчисляват с право на защита. Докторантът защитава своята дисертация след публично обявена дата и научно жури. Спазват се законите за академично развитие на кадрите и за прозрачно кариерно развитие. Постиганията се оценяват чрез текущи вътрешни одити.

3.1.5. В МУ-София са създадени правила и комисия за разглеждане на жалби от докторанти. За отчетния период няма регистрирани и разглеждани жалби на докторанти по Ревматология в МФ на МУ-София.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1:

Налице са условия подготовката на докторантите по „Ревматология” в Катедрата по ревматология при МФ на МУ-София да се реализира със съвременни образователни форми и научни методи по индивидуален план и чрез участие в колективно обучение. Всички етапи се контролират ефективно от прекия ръководител на научното звено и чрез обсъждане на отчетите и резултатите от работата на докторантите. Оценяването на постиженията се осъществява чрез текущи вътрешни одити. Всички елементи от докторантските процедури са отразени в административната документация и се съхраняват в Медицински университет - София.

Стандарт 4. Прием, развитие, признаване и дипломиране на студентите.

Критерий 4.1. Изградени са структури и са разработени вътрешнонормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация.

Приемът и подготовката на докторантите се извършва в съответствие с действащите нормативни актове (ЗВО, ЗРАСРБ), Наредбата за държавните изисквания за приемане и обучение на докторантите, както и Правилника за дейността на МУ - София и Правилника за развитието на академичния състав на МУ - София.

Съществува сътрудничество с Мрежата от Национални информационни центрове за академично признаване и мобилност ENIC-NARIC с оглед установяване на сътрудничество в сферата на признаването на дипломи и периоди на обучение между държавите от Европейската Икономическа Зона и държавите, ратифицирали Конвенцията за признаване на квалификациите, отнасящи се до висшето образование в Европейския регион (Ратифицирана със закон, ДВ, бр. 25 от 28.03.2000 г.). НАЦИД изпълнява функциите на Национален информационен център за академично признаване и мобилност по смисъла на чл. IX.2 от Лисабонската конвенция.

4.1.1. В приетия от МУ-София «Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в МУ– София», качен и достъпен на електронната страница на университета, са описани процедурите, които обхващат всички етапи на „жизнения цикъл“ на докторанта.

4.1.2. Съветът по медицинска наука на МУ-София ежегодно обявява конкурси за иновационни изследвания, оценява и обявява наградените с финансови стимули проекти. Създадени са правила и са осигурени възможности за включване на докторантите в изпълнението на изследователските проекти.

Осигурена е възможност за публикуване на статиите на докторантите в различни печатни научни издания (списания, сборници с научни публикации и др.). Участието на студентите и докторантите във форуми се финансира чрез средства от Научни проекти, в които студентите и докторантите са членове на работния колектив.

Факултетните съвети на МУ-София подпомагат разработването на дисертационните трудове на докторантите след представяне и одобряване на план-сметка в размер до 3000.00 лв.

Ежегодно в рамките на проектното финансиране стартира конкурс „Млад изследовател“, който осигурява възможности за участие на докторанти с разработки в рамките на техния дисертационен труд. За периода 2018-2022 г. 4 проекта се реализират с участие на докторанти, обучавани в Клиниката по ревматология.

Относителен дял на докторантите, обучавани в Клиниката по ревматология, участващи в национални и международни научни проекти е 40 % – 2 от 5 докторанти за периода 2018-2022 г. Останалите трима докторанти са защитили през 2018 година.

4.1.3 Докторантите на Катедрата по ревматология с база - Клиниката по ревматология ще имат възможност да провеждат обучение в други ВУ или научни организации у нас и в чужбина. Средният брой участия на научни форуми на 1 докторант, обучаван в Клиниката по ревматология за периода 2018-2022 г. е 2,4. Един докторант, обучаван в Клиниката по ревматология, е провел за период над 3 месеца изследвания в други научни организации извън страната.

4.1.4. В МУ-София съществуват условия за реализиране на нормативно уредените процедури по приема, обучението и реализацията на докторантите.

Броят обучавани докторанти в Клиниката по ревматология – МУ-София през последните 5 г. – 5. Броят завършили докторанти, обучавани в Клиниката по ревматология, през последните 5 г. – 3 (от които 1 редовна докторантура). Дял на редовните докторанти

спрямо общия брой докторанти, обучавани в Клиника по ревматология за периода 2018-2022 г. - 3 от 5 (60 %).

Броят редовни докторанти, обучавани в Клиниката по ревматология, продължили академичната си кариера след успешна защита – 1 (100 %). За периода 2018-2022 г. в Клиниката по ревматология е разработена и защитена и една дисертация за придобиване на научната степен «доктор на медицинските науки».

Констатации за изпълнение на критерий 4.1:

В Медицинския Университет – София има изградена организация, детайлни процедури и строга административна система за работа с докторантите във всички етапи на тяхната подготовка. Те се включват активно в научноизследователски проекти. Сътрудничеството с научни структури у нас и в чужбина осигурява подобряване на качеството на обучение в Медицински Университет – София и кариерното развитие на докторантите.

Стандарт 5. Преподавателски състав.

Критерий 5.1. Висшето училище или научната организация има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав, за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията

5.1.1. Квалификационната структура на преподавателите може да се оцени като много добре балансирана. Делът на хабилитираните преподаватели е 50% от общия брой преподаватели. Импакт факторът от реални научни публикации е над 312,713. Всички нехабилитирани членове на академичния състав от Клиниката по ревматология при Катедрата по ревматология – МФ, МУ-София са с придобита ОНС „доктор”.

Хабилитираните преподаватели от Катедрата по ревматология са с много добра теоретична и практическа подготовка, висок професионализъм и дългогодишен опит в учебната, научноизследователската и практическата работа.

Таблица 1. Квалификационна структура на преподавателите по научни степени и звания

Длъжност	Брой академичен състав	С научна степен “доктор на науките”	С образователна и научна степен “доктор”	Без образователна и научна степен
1. Хабилитирани (50%)	6	1	6	0
1.1. Професори	4*	1	4	0
1.2. Доценти	2	-	2	0
1-3. Хабилитирани с доказана квалификация в областта на докторската програма	6	1	6	-
1. Нехабилитирани	6	1	6	0
2.1. Главни асистенти	5*	1	5	0
2.2. Асистенти	1	-	1	0

5.1.2. Катедрата по ревматология при МФ на МУ-София разполага с 12 преподаватели, чиято квалификация и професионален опит осигуряват продуктивна академична среда за научни изследвания.

Преподаватели на Катедрата по ревматология са **членове на** международни експертни групи (ASAS - Assessment of SpondyloArthritis International Society и др.), международни научни организации (EULAR, International Osteoporosis Foundation и др.), експертни комисии, редколегии на списания, държавни комисии за придобиване на специалност по ревматология и

вътрешни болести, ръководството на Българското дружество по ревматология, Българска ревматологична асоциация и др. Те имат богат опит при рецензиране (над 250 рецензии) в престижни международни списания

Хабилитирани преподаватели от Катедрата по ревматология са участвали с 14 рецензии и 29 становища в научни журита за придобиване на образователната и научна степен „доктор“, научната степен „доктор на науките“ и академичните длъжности “професор“ или „доцент“.

5.1.3. Висока научна активност се осъществява от преподавателите на Катедрата под формата – участие с доклади, изказвания, становища в редица срещи, съвещания, семинари и конференции. Преподавателите от Клиниката по ревматология за отчетния период имат над 250 научни съобщения у нас и в чужбина.

Стремежът на преподавателите от катедрата е насочен към търсене на възможности за информиране на специалистите в съответната област за научните резултати – голям брой от публикациите са в научноизследователски издания, интернет сайтове, в сборници от международни научни конференции в страната и чужбина и др.

Ръководството на Медицински университет – София предоставя уникална възможност на студенти, докторанти и преподаватели да представят и публикуват свои научни разработки, чрез издаването на собствено, периодично, специализирано издание – списание Acta Medica Bulgarica.

В Катедрата по ревматология периодично се анализират и оценяват резултатите, научноизследователската активност на академичния състав, актуализират се приоритетите, съобразно световните и европейски стандарти и националните потребности.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1:

В Медицински Университет - София са налице условия подготовката на докторантите да се осъществява от хабилитиран преподавател със специалност “Ревматология” на трудов договор с Медицински Университет - София, с богат професионален опит, който развива научноизследователска дейност, свързана тематично с докторантурата.

Стандарт 6. Учебни ресурси и подпомагане на студентите.

Критерий 6.1. Висшето училище или научната организация развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности

6.1.1 Материално-техническата база за обучение и изследователска дейност на докторантите е в съответствие със спецификата на научната специалност: осигурени са работни места, семинарни зали, компютри и достъп до библиотечни и информационни ресурси. Катедрата по ревматология разполага с необходимите учебни/семинарни зали. На територията на Клиниката по ревматология при УМБАЛ «Свети Иван Рилски» ЕАД има 2 учебни зали, използва се и аудиторията на територията на УМБАЛ «Свети Иван Рилски» ЕАД.

За обучаваните докторанти има предвидени 5 работни места с компютър и достъп до интернет. Библиотеката на МУ – София, освен наличните 20 компютъризирани работни места в компютърната зала предоставя и новосъздадените 10 нови допълнителни места в Студентската читалня.

6.1.2 В МУ-София са осигурени условия за провеждане на изследователска дейност. Средствата за закупуване на необходими реактиви и консумативи за провеждане на експерименти се осигуряват от научноизследователски проекти, финансирани от Фонд „Научни изследвания“ на Р. България, научноизследователски проекти, финансирани със средства на МУ-София. Участието в научни форуми на докторантите се подпомага чрез творчески командировки от участието им в образователни и научноизследователски проекти.

Докторантите на МУ-София имат възможност да участват в различните форми на обмен на докторанти по международни образователни програми като Erasmus +, Хоризонт 2020, по линията на двустранното сътрудничество и др.

6.1.3. Докторантите разполагат с компютри с интернет-достъп и имат свободен достъп до Централната медицинска библиотека на университета. Всички учебни корпуси и бази на Медицински университет – София, имащи отношение към обучението и практиката на докторантите, притежават изградени стационарни компютърни мрежи, които са свързани с Интернет. Това включва учебни зали (лекционни и семинарни), лаборатории, кабинети на преподаватели и докторанти.

Библиотеката е общо академично помощно звено, което осигурява информационно учебната и научната работа на студентите, докторанти и преподавателите на Университета, както и на външни читатели. Асоцииран член е на Фондация “Национална академична библиотечно-информационна система” (Фондация НАБИС). ЦМБ поддържа и международни книгообменни връзки и сътрудничество с библиотеки и информационни центрове от 52 страни в света.

През 2010 г. в Централната медицинска библиотека е създаден първият в страната репозиториум на дигитални публикации (книги, статии, лекции, презентации и други научни и образователни материали). Докторантите и преподавателите могат да ползват безплатно достъп до ресурси в Интернет и локалните интернети, както и лицензираният софтуер, инсталиран на служебните машини на университета, за целите на обучението и научноизследователската работа, както и на други машини в съответствие с лицензионните изисквания на използваните програмни продукти.

6.1.4. МУ-София стимулира научноизследователската дейност и творческата активност на докторантите. Те се стимулират и подпомагат за участие в международни, национални и регионални научни прояви и специализирани курсове. С решение на Академичния съвет се утвърждава материално стимулиране на авторите, направили публикации в списания с Impact Factor.

За периода 2018-2022 г. един докторант е участвал средно в 3,8 статии, като всеки докторант е публикувал 1,6 статии в списание с импакт фактор.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1:

Медицинският университет – София разполага с материално-техническа и информационна база с богати библиотечни ресурси за теоретична учебно-преподавателска дейност и предлага адекватна академична среда за докторантите по Ревматология. Клиничната и лабораторна база на Медицинския университет – София осигурява практическата им подготовка. Творческата активност на докторантите се стимулира строго регламентирано организационно и финансово, което се доказва от участията им в научни форуми, реализация на проекти и публикационната им активност.

Стандарт 7. Управление на информацията.

Критерий 7.1. Висшето училище или научната организация имат изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите

7.1.1. В МУ-София има изградени специализирани структури за съхранение, отчетност, ревизия и популяризиране на получените от докторантите резултати по докторските програми. Такива звена са различни структури като отдел „Наука и акредитация“, Университетски електронен информационен и образователен център (УЕИОЦ) и Център за кариерно развитие, Университетска библиотека и официален сайт на МУ-София.

Периодично се провеждат анкетни проучвания за оценка на удовлетвореността на докторантите от качеството на обучение и на базата на анализ на резултатите от проучванията се предприемат мерки за подобряване на развитието и успеваемостта на докторантите.

7.1.2 В МУ-София има разработена и утвърдена система за наблюдение, оценяване, поддържане и усъвършенстване на качеството и публично оповестяване на резултатите, в съответствие с добри европейски практики и стандарти. При поредните акредитации на докторските програми се прави самооценка и външна оценка от експертните комисии.

Реализацията на завършилите студенти и докторанти е сравнително точен показател за определяне степента на конкурентоспособност и адаптивност към средата на факултета и заема основна роля в оценката и мнението на работодателите в работна сфера на различните области на медицинската наука и практика. Обективна информация за реализацията на студентите и докторантите от катедрата се получава и чрез системата „Алумни“.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1:

Медицински Университет – София има изградена стройна система за управление на информацията относно качеството на обучение на докторантите. Функционирането на системата се осигурява от регулярното обновяване на докторските програми, административната подкрепа, собствената документация, периодичните външни и вътрешни одити и публичното оповестяване на ефективността на резултатите.

Стандарт 8. Информация за обществеността.

Критерий 8.1. ВУ публикува информация за: приети документи и учебна документация на докторската програма; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; решения от академични и факултетни съвети; проведени университетски форуми с участието на докторанти

8.1.1. Едно от основните места за публикуване на обществено достъпна информация е сайта на Медицински университет – София (<http://mu-sofia.bg/>), както и сайта на МФ (<http://medfac.mu-sofia.com>) . В сайта на МУ и МФ се публикува информация за докторските програми; работни и нормативни документи, отнасящи се за хода и процедурата на обучение. Чрез сайта на МУ-София е обществено достъпна и информацията за обявените, текущите и приключилите процедури за придобиване на ОНС „Доктор” – в секцията на сайта „Развитие на академичния състав“.

При провеждане на университетски и факултетни форуми с участието на докторанти информацията своевременно се публикува в сайта. Информацията относно хода, процедурите и резултатите е актуална и се обновява своевременно.

На сайта на МУ-София, в панела „Научна дейност“ – от падащото меню „Конкурси“, докторантите могат да се осведомят за текущите конкурси.

8.1.2. Мобилността на студентите и докторантите от МУ-София с цел обучение се осъществява само въз основа на междуинституционални споразумения, сключени между университета и съответните чуждестранни висши учебни заведения. С тези междуинституционални споразумения в случаите на мобилност, осъществявана между държави по програма „Еразъм +“ и държави партньори, се уреждат общите принципи съгласно хартата за висше образование „Еразъм“ (ErasmusCharterforHigherEducation), като и двете страни поемат задължение да ги спазват. Докторантите в Катедрата по ревматология ще имат възможност да провеждат обучение и изследвания в други ВУ, научни организации у нас и в чужбина с иновативни форми за мобилност.

8.1.3. Участията на докторантите от Клиниката по ревматология в международни научни форуми у нас и в чужбина и техните публикации са голям брой, отразяващи фрагменти от

научноизследователската им дейност. Докторантите по ревматология, обучавани в клиничната база – Клиниката по ревматология са представили научни съобщения в 21 научни форума у нас и чужбина за периода 2018-2022 година.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1:

В Медицински Университет – София се предоставя системна информация за учебната документация и качеството на обучение на докторските програми, постиженията на докторантите, участието им в научни форуми, публикационната активност и иновационните резултати в работата им. Медицинският университет – София подпомага и стимулира участието на докторантите в програмите за мобилност.

Стандарт 9. Текущ мониторинг и периодичен преглед на програмите.

Критерий 9.1. Регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на докторските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии

9.1.1. Докторската програма по „ревматология” има стройна и добре работеща организация на учебната и научноизследователската дейности, осигуряваща рамката на образователната и научна степен „Доктор“.

При извършвания периодичен мониторинг на докторските програми се прави оценка за актуалността на програмата, степента на научно-приложния ѝ характер и възможностите ѝ за реализиране. Периодичните наблюдения оценяват адекватността на натовареността на докторантите, степента им на удовлетвореност от постигнатите резултати, техните изисквания и очаквания, ефективността и обективността на процедурите за оценяване, както и средата на обучение и възможностите ѝ за развитие и разширяване.

9.1.2. С цел повишаване ефективността на докторските програми, периодично се извършва обсъждане на представените отчети за извършена работа по индивидуалните програми на докторантите. Ако е необходимо се удължава срока на докторантурата, променя се темата на дисертационен труд, добавят се или се сменят научните ръководители. На заседание на Катедрен съвет се обсъжда дисертационният труд на докторантите преди официалната защита. Поощрява се участието на докторантите в различните дейности по докторските програми, като се регламентира тяхното включване в проектни екипи при разработване на съответни дисертационни теми. Осигурява се възможност на докторантите да участват в международни форуми и да работят с международни колективи, което повишава ефективността на разработките, обогатява познанията на докторантите, създава възможност за обмен на идеи и за работа в международни колективи.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1:

В Медицински университет – София се осъществява редовен мониторинг и осъвременяване на докторските програми, съобразно актуалната научна информация.

Стандарт 10. Циклично външно осигуряване на качеството.

Критерий 10.1. ВУ и научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми

Съгласно „Стандарти и насоки за осигуряване на качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG)”, докторските програми са обект на периодично външно оценяване. Форма на външна оценка са регулярно провежданите акредитации на програмите от НАОА.

Всяка докторска програма е обект на следакредитационно наблюдение и контрол. МУ-София и МФ ежегодно изготвят график на докторските програми, подлежащи на актуализация и акредитация. Изготвените самооценки по докторските програми се представят на заседание на ФС и на по-висшестоящото институционално ниво.

МУ-София е сертифициран по международния стандарт за управление на качеството ISO 9001 (сертификат, издаден от TCL на 10.10.2014 г.), като в обхвата на сертификацията са включени и докторските програми, съгласно т. 2.3 от Наръчника по качеството. Системата за управление на МУ-София е обект на регулярен анализ и усъвършенстване с цел осигуряване на съответствие с изискванията на ENISO 9001 и цялостната организация и управление на Университета, както от сертификационната организация (TranspacificCertificationsLimited), така и от създадената система за самооценка.

Съгласно изискванията на ISO 9001 е въведена, поддържа се и постоянно се подобрява ефективна система за управление, чиито процеси регулярно се анализират и подобряват. Одитните доклади посочват, че организацията спазва законовите изисквания за предоставените услуги, осигурено е постоянно подобряване на процесите чрез анализ на данните, вътрешни одити и преглед от ръководството и прегледаните записи потвърждават прилагането на оперативен контрол върху предоставяните услуги.

10.1.1 Осигуряването на качеството на обучението в МУ-София се извършва на различни нива и с ангажиране на широк кръг от участници посредством: внедрената система за управление на качеството по ISO 9001 и външната сертифицираща организация SGS, чрез акредитационните процедури от НАОА, участието в международната рейтингова система Umultirank и рейтинговата система на висшите училища в България. Циклично се провежда програмна и институционална акредитация на Медицински университет – София. Периодично в МОН се изпраща информация за броя и хода на докторантурите в Медицинския факултет

Констатации за изпълнение на критерий 10.1

В Медицински университет – София е внедрена успешно функционираща система за управление на качеството. Структурите на Медицински университет – София, както и Катедрата по ревматология ще преминават циклично през самооценка и външно оценяване, което поддържа и подобрява качеството на докторските програми

**Председател на ПКЗС:
(Проф. д-р Здравко Каменов, дмн)**